

6 PROGRAM ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

6.1. STAŻ: Oddział anestezjologii i intensywnej terapii

Cel stażu: Wyposażenie uczestnika kursu w umiejętność pielęgnowania pacjenta wentylowanego mechanicznie metodą inwazyjną.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 28 godz.

Liczebność grupy: 4 osoby

Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowym zakresie, spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki;
- posiadają kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki

Wykaz świadczeń z dziedziny

1. Ocena wydolności tlenoterapii i wentylacji mechanicznej
2. Ocena wydolności przedmiotowego układu oddechowego oraz stanu zagrożenia życia
3. Przygotowanie sprzętu do inwazyjnej – wykonywanie wentylacji mechanicznej i ocena szczelności układu oddechowego
4. Ocena stanu pacjenta poddawanej intensywnej terapii
5. Stosowanie pozafalowej wentylacji mechanicznej
6. Utrzymanie drożności dróg oddechowych, w tym pomiar i ocena ciśnienia w bariomierze uszczelniającym rurki intubacyjnej/tracheotomijnej.
7. Pielęgnowanie pacjenta wentylowanego mechanicznie w sposób inwazyjny metodą intubacji i wentylacji mechanicznej
8. Pielęgnowanie pacjenta, u którego stosowany jest drenaż czynny, ssący jamy opłucnej.
9. Pielęgnowanie dróg oddechowych pacjenta wentylowanego mechanicznie, w tym odsysanie wydzieliny z dróg oddechowych, higiena jamy ustnej i nosowej, kontrola wydzieliny w drogach oddechowych, fizjoterapia klatki piersiowej.
10. Przygotowanie sprzętu do nebulizacji i wykonanie nebulizacji u pacjenta wentylowanego mechanicznie
11. Ocena i monitorowanie poziomu sedacji za pomocą wybranych skal.
12. Ocena i monitorowanie gotowości pacjenta do odzwyczajania od respiratora za pomocą protokołów odzwyczajania od respiratora.
13. Komunikowanie się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji.
14. Komunikowanie się z lekarzem nadzorującym wentylację inwazyjną i innymi członkami zespołu terapeutycznego.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Zastosowanie metody procesu pielęgnowania w stosunku do 1 wybranego pacjenta. Sporządzenie pisemnego sprawozdania z opieki nad pacjentem.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.2. STAŻ: Oddział chorób płuc albo Poradnia domowego leczenia tlenem

Cel stażu: Wyposażenie uczestnika kursu w umiejętność pielęgnowania pacjenta wentylowanego mechanicznie metodą nieinwazyjną.

Warunkiem realizacji stażu w danym oddziale jest stosowanie w nim nieinwazyjnych metod wentylacji mechanicznej w leczeniu pacjentów.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin:	21 godz.
Liczebność grupy:	4–6 osoby
Opiekun stażu:	pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowym zakresie, spełniające co najmniej jeden z warunków: <ul style="list-style-type: none">– posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;– posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki;– posiadają kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia:

1. Ocena wydolności oddechowej pacjenta na podstawie danych obiektywnych i subiektywnych, rozpoznawanie wskazań do wdrożenia tlenoterapii i nieinwazyjnej wentylacji mechanicznej.
2. Przygotowanie sprzętu i urządzeń niezbędnych do wdrożenia wentylacji mechanicznej nieinwazyjnej. Przygotowanie stanowiska do leczenia pacjenta metodą nieinwazyjnej wentylacji mechanicznej.
3. Obsługa respiratora w trybie wentylacji nieinwazyjnej.
4. Stosowanie masek do wentylacji nieinwazyjnej, ocena ryzyka wystąpienia powikłań związanych ze stosowaniem danej maski.
5. Ocena stanu pacjenta w kierunku skuteczności wentylacji mechanicznej nieinwazyjnej i rozpoznawanie powikłań z nią związanych (odleżyny w obrębie twarzoczaszki, bóle zatok/głowy, objawy ze strony przewodu pokarmowego, klaustrofobia).
6. Pielęgnowanie pacjenta wentylowanego mechanicznie w sposób nieinwazyjny metodą procesu pielęgnowania.
7. Udzielanie wsparcia psychicznego pacjentowi wentylowanemu mechanicznie metodą nieinwazyjną.
8. Komunikowanie się z pacjentem wentylowanym mechanicznie i jego rodziną.
9. Komunikowanie się z lekarzem nadzorującym wentylację nieinwazyjną u pacjenta i innymi członkami zespołu terapeutycznego.
10. Współpraca z rodziną pacjenta wentylowanego nieinwazyjnie w warunkach domowych.
11. Zapewnienie odpowiednich warunków otoczenia pacjenta wentylowanego mechanicznie w domu.

12. Edukacja pacjenta i jego rodziny/osób bliskich w zakresie stosowanej metody wentylacji, metod podawania leków, bezpieczeństwa wentylacji, pielęgnacji pacjenta, komunikowania się z pacjentem/bliskimi.
13. Edukacja w zakresie zapobiegania zakażeniom dróg oddechowych u pacjenta wentylowanego mechanicznie.
14. Edukacja w zakresie obserwacji niepokojących objawów, które muszą skłonić pacjenta do poinformowania lekarza i pielęgniarki.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Zastosowanie metody procesu pielęgnowania w stosunku do 1 wybranego pacjenta wentylowanego mechanicznie w sposób nieinwazyjny. Sporządzenie pisemnego sprawozdania z opieki nad pacjentem.
- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

7 WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA PIEŁĘGNIARKA PO UKOŃCZENIU KURSU SPECJALISTYCZNEGO *PIELĘGNOWANIE PACJENTA DOROSŁEGO WENTYLOWANEGO MECHANICZNIE*

1. Ocena i monitorowanie wydolności oddechowej pacjenta na podstawie badania podmiotowego, badania przedmiotowego oraz dostępnych badań diagnostycznych.
2. Ocena i monitorowanie skuteczności wentylacji mechanicznej na podstawie badania podmiotowego, badania przedmiotowego oraz dostępnych badań diagnostycznych.
3. Ocena i monitorowanie działania drenażu czynnego, ssącego jamy opłucnej.
4. Ocena ryzyka i zapobieganie powikłaniom związanym ze stosowaniem wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej.
5. Ocena stanu pacjenta i rozpoznawanie powikłań związanych z prowadzoną wentylacją mechaniczną.
6. Pomiar i ocena stężenia gazów biorących udział w procesie oddychania (gazometria, kapnometria).
7. Pomiar i ocena wyniku pulsoksymetrii i wykresu tętna.
8. Udzielanie pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia, udrażnianie dróg oddechowych metodą przyrządową (rurka ustno-gardłowa lub nosowo-gardłowa) i bezprzyrządową, doraźna tlenoterapia.
9. Doraźna wentylacja zastępcza z użyciem maski twarzowej/maski krtaniowej/rurki dotchawiczej i worka samrozprężalnego.
10. Ocena położenia, monitorowanie ciśnienia w mankiecie uszczelniającym i pielęgnacja rurki dotchawiczej.
11. Przygotowanie sprzętu i urządzeń niezbędnych do wdrożenia wentylacji mechanicznej – wykonanie testu poprawności pracy sprzętu, testu szczelności układu oddechowego respiratora oraz testu aparatu.
12. Wykonanie inhalacji/nebulizacji z wykorzystaniem zestawów do inhalacji dla pacjentów wentylowanych mechanicznie.
13. Pielęgnacja dróg oddechowych pacjenta wentylowanego mechanicznie (kontrola wydzieliny w drogach oddechowych, fizjoterapia klatki piersiowej, odsysanie wydzieliny z dróg oddechowych, higiena jamy ustnej i nosowej).
14. Ocena i monitorowanie poziomu sedacji za pomocą wybranych skal, wdrażanie przyjętych protokołów sedacji.
15. Ocena gotowości pacjenta do odzwyczajenia od respiratora na podstawie przyjętych protokołów.

16. Ułożenie terapeutyczne pacjenta wentylowanego mechanicznie w łóżku.
17. Komunikowanie się z pacjentem wentylovanym mechanicznie i jego rodziną, stosowanie alternatywnych metod komunikacji.
18. Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego, rodziną pacjenta oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz pacjenta i rodziny.
19. Zapewnienie odpowiednich warunków otoczenia pacjenta wentylowanego mechanicznie w domu.
20. Edukacja w zakresie zapobiegania infekcjom dróg oddechowych u pacjenta wentylowanego mechanicznie.
21. Edukacja w zakresie pielęgnacji rurki dotchawiczej.
22. Edukacja w zakresie obserwacji niepokojących objawów, które muszą skłonić pacjenta/rodzinę do poinformowania lekarza i pielęgniarki.
23. Edukacja w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków otoczenia pacjenta w domu.
24. Edukacja w zakresie pielęgnacji pacjenta wentylowanego mechanicznie w domu.

8 LITERATURA

Literatura obowiązkowa:

1. Oczenski W., Werba A., Andel H.: *Podstawy wentylacji mechanicznej*. α-Medical Press, 2003
2. Stock C., Perel A.: *Wentylacja mechaniczna i wspomaganie oddychania*. α-Medical Press, 1999
3. Wołowicka L., Dyk D. (red.): *Anestezjologia i intensywne opieka. Klinika i pielęgniarstwo*. WL PZWL, Warszawa 2007
4. Krajewska-Kula E., Rolka H., Jankowiak B. (red.): *Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia*. WL PZWL, Warszawa 2009
5. Rybicki Z.: *Intensywna terapia dorosłych. Kompendium*. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2010
6. Szulc R. (red.): *Usprawnianie lecznicze krytycznie chorych*. Urban & Partner, Wrocław 2001
7. Grupa robocza ds. praktyki w pielęgniarstwie anestezjologicznym i intensywnej opiece. PTPAiO. Zalecenia dotyczące pielęgnowania pacjenta leczonego w oddziale intensywnej terapii. Poznań 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Bochenek A., Reicher M.: *Anatomia człowieka*. PZWL, 2010, t. II
2. Traczyk W.: *Fizjologia człowieka w zarysie*. PZWL, 2013
3. Konturek S.: *Fizjologia człowieka*. Elsevier Urban i Partner, 2007
4. Traczyk W., Trzebski A.: *Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej*. PZWL, 2007
5. Hasn A. (red.) Maciejewski D.: *Zrozumieć wentylację mechaniczną*. Medipage, 2013